

L T R K

Pieprasījuma un piedāvājuma tuvināšana augstākajā izglītībā

Cilvēkkapitāla attīstības
padome 05.02.2025

Jānis Endziņš,
LTRK valdes priekšsēdētājs

<p>*EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozes (2024).</p> <p>Avots: CSP</p>	<p>Uzņemti 2023./2024. m.g.</p>	<p>Mācās 2023./2024. m.g. sākums</p>	<p>t.sk. par valsts un pašvaldību budžeta līdzekļiem</p>	<p>Absolvē 2022./2023. m.g.</p>	<p>Atskaitīti 2022./2023. m.g.</p>	<p>Starpība starp darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu 2030. gadā*</p>
<p>Izglītība</p>	<p>1 881</p>	<p>4 687</p>	<p>1 439</p>	<p>1 255</p>	<p>716</p>	<p>4 932</p>
<p>Humanitārās zinātnes un māksla</p>	<p>2 133</p>	<p>5 528</p>	<p>3 423</p>	<p>1 055</p>	<p>1 008</p>	<p>3 339</p>
<p>Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības</p>	<p>10 365</p>	<p>25 035</p>	<p>4 185</p>	<p>4 958</p>	<p>5 339</p>	<p>9 117</p>
<p>Dabaszinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas</p>	<p>3 229</p>	<p>8 015</p>	<p>4 591</p>	<p>1 198</p>	<p>1 890</p>	<p>-7 484</p>
<p>Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība</p>	<p>4 439</p>	<p>9 893</p>	<p>6 446</p>	<p>1 552</p>	<p>3 110</p>	<p>-2 566</p>
<p>Lauksaimniecība</p>	<p>449</p>	<p>1 456</p>	<p>728</p>	<p>194</p>	<p>170</p>	<p>166</p>
<p>Veselības aprūpe un sociālā labklājība</p>	<p>4 442</p>	<p>14 145</p>	<p>7 303</p>	<p>2 755</p>	<p>1 793</p>	<p>126</p>
<p>Pakalpojumi</p>	<p>1 974</p>	<p>5 258</p>	<p>2 042</p>	<p>1 091</p>	<p>1 162</p>	<p>765</p>

L T R K

Problemātika

- ① **Galvenais:** pasūtījums izglītībā neatbilst darba tirgus vajadzībām
- ② **Neatbilstības sekas:**
 - a) ir jomas, kurās ierobežota izaugsme, jo trūkst speciālisti
 - b) jomās, kur «pārprodukcija», nelietderīgi publiskie tēriņi
- ③ **Iespējamie cēloņi:**
 - a) pasūtījuma plānošanā tiek izmantoti neprecīzi prognožu dati
 - b) pasūtījuma plānošanā neizmanto prognozes, bet ko citu*

* Vai, piemēram, Valsts Kontroles 13.06.2024 revīzijas ziņojumā “Vai sagatavojam nepieciešamos pedagogus un rūpējamies par to noturību profesijā?” konstatētās nepilnības (ziņojuma 1.1. punkts) attiecināmas arī uz budžeta vietu plānošanu citu jomu speciālistiem? / Plānošanas process nav formalizēts, .EM prognozes nav piemērojamas u.tml./

Risinājumi

- ① **Mērķis.** Pasūtījums izglītībā atbilst darba tirgus vajadzībām
- ② **Jāizveido efektīva speciālistu pieprasījuma plānošanas sistēma:**
 - a) jāpanāk, ka valsts budžeta studiju vietu plānošana balstās uz kvalitatīviem datiem par speciālistu pieprasījumu.
 - b) ja nepieciešams, jāpilnveido EM prognozes vai to forma
- ③ **Jāpilnveido pasūtījuma izvietošana.**
 - a) jāvienojas par izglītības pasūtījuma procesu un tas jāfiksē
 - b) var iesaistīt privātās augstskolas, kur valsts augstskolas nevar nosegt pieprasījumu, vai kur tas finansiāli izdevīgāk (lietderīgāk)

L T R K

Lai izcili uzņēmumi izcilā Latvijā!

www.ltrk.lv

janis.endzins@ltrk.lv

